

Zygmunt Ziętek

"Wokół polemik nad "Kordianem i chamem" Leona Kruczkowskiego",
Jerzy Cieszkowski [w:] "Literatura
polska wobec idei rewolucyjnych XX
wieku", Warszawa 1969 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 13/37, 175

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ BUJNICKI Tadeusz: Trzy poetyki rewolucyjne. Jasiński, Broniewski, Szenwald. W: Literatura polska wobec idei rewolucyjnych XX wieku. Warszawa 1969 s. 72-87.

Artykuł naukowy. Na przykładzie utworów Brunona Jasińskiego, Władysława Broniewskiego i Lucjana Szenwalda omówiono tendencje artystyczne i kierunki rozwojowe międzywojennej "poezji proletariackiej". W dwudziestoleciu międzywojennym termin "poezja proletariacka" oznaczał nurt literatury związany z ideologią robotniczą i komunistyczną i nie miał szczególnych wyznaczników artystycznych. Dwie tendencje "poezji proletariackiej": 1/ poszukiwanie nowych środków literackich do wyrażenia nowych treści; 2/ nawiązanie do tradycyjnych środków literackich. Poezja Jasińskiego wyrasta z poetyki futuryzmu; twórczość Broniewskiego odwołuje się do poezji romantycznej; Szenwald realizuje program "proletariackiego klasycyzmu". W poezji proletariackiej wczesnych lat dwudziestych powtarza się symboliczna wizja ostatecznej i zwycięskiej rewolucji. Poezja późniejsza nawiązuje do tradycji dawnych buntów i ruchów rewolucyjnych /"Słowo o Jakubie Szeli", "Komuna Paryska"/.

I.Sz.

/II/ CIESZKOWSKI Jerzy: Wokół polemik nad "Kordianem i chamem" Leona Kruczkowskiego. W: Literatura polska wobec idei rewolucyjnych XX wieku. Warszawa 1969, s. 122-131.

Opracowanie poświęcone wybranym głosom polemiki z "Kordianem i chamem". K. Irzykowski reprezentuje krytykę politycznie niezaangażowaną, artystyczną. Wskazuje na niekonsekwencje w motywach postępowania bohaterów i niejednorodność hierarchii ocen funkcjonującej w powieści, podkreśla pewne wartości czysto literackie. Krytyka komunistyczna wyraża obawy, że powieść utrudni przełamanie błędnych sądów o stanowisku partii wobec sprawy narodowej. Autor pracy solidaryzuje się z tymi polemikami.

Z.Z.